

Abstrakt

Předkládaná dizertační práce si klade za cíl hlouběji představit psychologickou práci s neslyšícími klienty, a to jak z terapeutického, tak diagnostického hlediska. Hlavním zaměřením práce je proto proces modifikace a překladu psychologických testů do českého znakového jazyka a specifika terapeutické práce s Neslyšícími. Autorka vychází z přesvědčení, že Neslyšící jsou jazyková a kulturní menšina se všemi specifiky, které toto označení přináší. V práci mapuje historické, lingvistické a sociální souvislosti, které ovlivňují nebo v minulosti ovlivňovaly komunitu Neslyšících a mají přímý dopad na utváření identity Neslyšících.

V rámci diagnostické části autorka předkládá modifikovaný psychologický test PFT (C-W) do znakového jazyka, popisuje proces překladu a způsobu modifikace testu. Použitelnost takto upraveného test ověřila na vzorku 20 neslyšících jedinců. Toto ověření mělo za cíl zjistit relevantnost a spolehlivost testu v kontextu Neslyšících. Práce dále zkoumá výzvy spojené s adaptací dalších psychologických testů pro Neslyšící. Zkoumány jsou metody překladu instrukcí do znakového jazyka, s důrazem na komplexní inteligenční testy a jejich verbální složky. Diskutována je také potřeba vytvoření testových baterií normovaných pro Neslyšící, umožňujících objektivní a srovnatelné výsledky.

V terapeutické části je kladen důraz na specifika komunity Neslyšících a odlišnosti v terapii této skupiny. Autorka zkoumala zvláštnosti terapie neslyšících prostřednictvím tematické analýzy. Pomocí které se snažila o hlubší pochopení specifík a výzev terapeutické práce s touto populací.

V závěru autorka hodnotí plnění cílů práce a předkládá návrhy na další směry výzkumu a praxe v oblasti psychologie Neslyšících. Tato práce představuje přínos k porozumění potřebám a specifickým Neslyšících v rámci psychologické praxe.

Klíčová slova

Neslyšící, neslyšící, jazykové kompetence, terapie, psychodiagnostika, Rosenzweigův obrázkový frustrační test